

Fred Kistenkas

HEMELBOOM

foto's: Wikipedia

Ik woon precies aan de rand van de Randstad. Als ik mijn drukke straat oversteeek en het bos uitloop, kom ik in de rust van het landelijke gebied. Het is een harde overgang: opgefokte stadse bakfietsouders die lid zijn van de juiste hockeyclub versus plattelanders met wapperende omgekeerde vlaggen en die met oud en nieuw carbid schieten in het verder stille coulisseland-schap. Stad versus platteland: wat mij betreft bestaat het echt en het verschil wordt alleen maar groter.

Wat dat betreft helpt de recente uitspraak van de Haagse rechtbank¹ over het kappen van een hemelboom ook niet echt mee. De hemelboom (*Ailanthus altissima*) staat op de Unielijst van invasieve exoten, maar de rechtbank vindt dat de gemeente Den Haag zich terecht op het standpunt stelt dat uit de Europese exotenverordening niet een plicht volgt 'om in een stedelijke omgeving de aanwezige invasieve exoten te verwijderen'. Die plicht zou enkel bestaan voor

invasieve exoten 'in de natuur en niet in een stedelijke omgeving'. Dit onderscheid tussen stad en natuur staat volgens mij nergens als criterium in de wet- en regelgeving. Bij de Europese exotenverordening gaat het om het voorkomen van schade aan de biodiversiteit en/of ecosystemendiensten en het voorkomen van nadelige gevolgen voor de menselijke gezondheid, veiligheid of economie. Het maakt daarbij rechtens niet uit of zo'n exoot in de natuur dan wel in de stad staat. De enorme groeikracht en de allergene pollen van de hemelboom kunnen zowel voor het platteland als de stad problematisch zijn. Opmerkelijk is dat de rechtbank in de uitspraak er zelfs nog op hint dat zo'n boom in de stad misschien extra problematisch kan zijn: 'Zaailingen van de hemelboom vestigen zich veelal tussen plaveisel en muren en kunnen deze met de wortels ontwortelen. Het uitgebreide wortelstelsel kan verder schade toebrengen aan rioleringen en andere leidingen, aan funderingen en aan wegdek.' Hier lijkt de rechtbank zichzelf tegen te spreken. Als u en ik de rechter zouden zijn geweest, hadden we het anders en wellicht beter geformuleerd. Hopelijk geeft deze uitspraak geen aanleiding om als stedelijk gemeentebestuur lui achterover te gaan leunen onder het mom dat plattelands-gemeenten deze problematiek maar moeten oplossen. Die indruk wekt deze uitspraak wel en daarom is het een slechte of in elk geval juridisch zeer discutabele uitspraak. Immers, waarom zou de hemelboom wel tussen de hockeysticks en randstedelijke e-bakfietsen mogen groeien en niet tussen de omgekeerde vlaggen?

fred.kistenkas@wur.nl

24 maart
Hoge Veluwe Landschapssymposium: Integrale benadering in beheer
www.hogeveluwe.nl

27 maart
Lezing 'Gevolgen van klimaatverandering voor flora en fauna'
prof. dr. Natalie Beenaerts, UHasselt
Provinciaal Natuurcentrum, Genk
www.provinciaalnatuurcentrum.be

28 maart
Monitoring van Akkervogels
Organisator: Van Hall Larenstein i.s.m. BoerenNatuur
www.groenkennisnet.nl

30 maart
Cursus Lanenbeheer voor vleermuizen
Landgoed Vilsteren te Vilsteren
www.zoogdiervereniging.nl

31 maart
Symposium 'Kokerjuffers/schietmotten als indicatoren van waterkwaliteit, biodiversiteit en herstel'
Organisator: Waterschap De Dommel, Boxtel
Aanmelding via m.sanabria@aquon.nl

1 april
Symposium Burgers stappen naar de rechter
Hoe is de gang naar de rechter in het natuurlijk domein te voorkomen?
Mooi Wageningen en Wageningen University & Research
<https://event.wur.nl/naarderechter>

6 april
Congres 'Staat van het Dier'
Landgoed De Vanenburg, Putten. Organisatie: Raad voor Dierenaangelegenheden
www.rda.nl

start 13 april
Praktijkcursus Landschapsecologie in het terreinbeheer
Hogeschool Van Hall Larenstein, Velp
www.hvhl.nl

17-21 april
Week van de Teek
www.weekvandeteek.nl

20 april
Symposium Praktijkboek Bosbeheer
Toelichting door Nederlandse en Vlaamse experts
Locatie: Mastbos, Breda
www.probos.nl

¹ Rechtbank Den Haag, 20 september 2022 (gemeente Den Haag): zaaknummer 20/7160 op www.rechtspraak.nl